

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

CCXLVII. Benedictus XIII. Anno Christi 1724. Caroli VI. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65477)

(3) Vide Card. Lambertinum De Serv. Dei Beatif. & Beat. Canoniz. lib. 1. cap. 31. num. 16. & lib. 2. cap. 24. §. 41. num. 146 & 159.

CCXLVII.

BENEDICTUS XIII.

ANNO CHRISTI 1724.

CAROLI VI. 13.

Quarto Kal. Junias successit Benedictus XIII. probus & antiqui moris Pontifex. Is erat *Vincentius Maria Ursinus* Archiepiscopus Beneventanus. Multa fecit laudabilia. Ante omnia cavit, ut viri laici, qui ex more talarem vestem Clericalem induerent, Collare deferrent latum diversumque ab eo, quo Clerici uterentur. Vetuit etiam, Clericos gerere comas appositas. Disciplinam Ecclesiasticam sanxit Concilio celebrato in *Æde Lateranensi* anno piaculari 1725. eodemque anno in eadem Basilica Sacramentum Penitentiae administravit, ac summi Penitentiarum munere functus est. Mandavit omnibus Italiae Episcopis, ut Cle-

Clericis educandis erudiendisque haberent collegia, quæ appellantur Seminaria, instituitque Congregationem Seminariorum, quam Episcopi consulerent de rebus pertinentibus ad ea. (1) Impetravit à Cæsare, ut Comaclum, quod tenebat ab anno 1708. sibi restitueret. Suâ pietate effecit, ut Ludovicus Antonius Cardinalis Noallius Archiepiscopus Parisiorum Constitutionem *Unigenitus* Clementis XI. reciperet. Sanctum Joseph posuit in Litanis post S. Joannem Baptistam, ut Præditissimus Cardinalis Lambertinus *insinuaverat suffragio suo*. (2) Illis, qui ære Campano dante signum Angelicæ Salutationis, genua flecterent, eamque ter recitarent, *indulgentiam* centum dierum concessit, ac semel in mense *plenariam*. (3) Ut autem erat addictissimus Ecclesiæ Beneventanæ, quam administrabat per vicarium, Beneventum verno tempore contendit bis: primùm anno 1727. Eucharistiâ præmissâ, iterum anno 1729. minori pompâ comitatûque. (4) Eodem anno 1727. VI. Idus Decembris Viterbium se contulit,

ut Clementem Augustum Electorem
Colonienfem initiaret Epifcopatu.
Gregorium Cardinalem *Barbaticum*
olim Epifcopum Patavinum, fancti-
monia famâ celebrem ritè auxit ti-
tulo *Venerabilis*, juffitque corpus
ejus fe pulchro erutum infpici, re-
pertumque fpecie integrâ in locum
decentiorem transferri. (5) Equi
pariter juffu Eques Bernardinus *Pe-
fetti* Senenfis Poëtica laureâ in Ca-
pitolio donatus eft: id quod jam
de ab Francisco *Petrarcha* non re-
derat Romana Civitas. (6) Plures
descripfit in Sanctos. (7) In his
Beatum Joannem *Nepomucenum*
Canonicum *Pragenfem*, cujus lingua
perinde atque illa *D. Antonii* *Patavi-
vini*, non integrâ modò, fed recentif-
tiffimâ fpecie confpicitur: hujus
quidem, quòd ità dixit, ut divinas
laudes, divinamque doctrinam mi-
rificè amplificaverit; Illius verò,
quòd ità tacuit, ut fecreta fibi ad-
ministranti Sacramentum Pœnitenti-
tiae commiffa inter varia eadèmq;
graviffima genera tormentorum per-
petuo religiofòque fententio compres-
ferit. Idem Pontifex præfcripfit

rationem tractandi judicandique causas Ecclesiasticas in Regno Siciliae ultra Pharam, quã abolitam à Clemente XI. decessore suo *Apostolicam* ejusdem Regni *Legationem ac Monarchiam nuncupatam*, ejusque *Tribunal* quodammodo revocavit. (8) Lateranensem Ecclesiam sedulã fumorum Pontificum curã resectam, ac novã postmodum molitione restitutam dedicavit ritu solemniori. Idem tantã fuit moderatione, ut in fastigio summo dignitatis non privatim modò, sed etiam publicè & in Orbis totius conspectu Monachum potiùs, quàm Pontificem ageret. Tali modo cum annos ætatis octoginta unum ac dies undeviginti complèssset, atque ad extremam senectutem, prosperã usus valecudine, nullis pro Ecclesia laboribus pepercisset, nactus est morbum pituitæ, quo obstruente spiritum, è mortalium numero ereptus est, ut immortalis vitã frueretur, quam sibi innocentissimis moribus comparaverat. Id accidit anno 1730. IX. Kal. Mart. post *quinquennium ac menses octo, dièsque viginti tres*, quàm Pontificatum obtinuerat.

ANNOTATIONES.

(1) Constitut. *Credite nobis* 3. in Continuatione Bullarii part. 2. p. 479.

(2) Id ipse narrat Lib. 4. De Serv. De Beatif. & Beat. Canoniz. Part. 2. cap. 11. num. 5. ac num. 7. & seqq. Suffragium ipsum edit.

(3) Vincentius Cardinalis Petra Comment ad Constitut. Apostol. tom. 5. pag. 42. num. 2. *Fidelibus omnibus, qui ad pulsationem Campanæ horæ meridianæ & post Solis occasum Orationem Angelicam (Angelus Domini &c.) flexis recitent genibus, cum addito trium Ave Maria, Sanctissimus D. N. Benedictus Papa XIII. paulò post sui Assumptionem concessit plenariam Indulgentiam, ac remissionem omnium peccatorum, dummodo aliquà die cujuslibet mensis ad beneplacitum Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ receperint, ac oraverint pro pace, & concordia inter Principes Christianos, Heresum extirpatione, & S. Ecclesiæ exaltatione. Itémque Fidelibus verè contritis, quoties Salutationem eam Angelicam devotè recitarent, centum dies Indulgentiæ impertitus fuit, ut ex Brevis die 24. mensis Septembris anno 1724.*

(4) Iter primum ingressus IV. Kal. Aprilis Beneventum pervenit VII. Idus mensis eius.

ejusdem, unde III. Idus Majas decedens, Romam rediit XII. Kal. Jun. Alterum suscepit V. Kal. Aprilis, & Nonis ejusdem Beneventum accessit, ubi cum usque ad diem X. Kal. Jun. mansisset, IV. Nonas Junii in Urbem Romam magnâ lætitiâ receptus est. Vide annotat. 1. ad *Clementem II.* pag. 328. & annotat. 1. ad *Alexandrum IV.* pag. 409.

(5) Hujus de vita si pauca subjiciam, (inquit Antonius Sandinus, J. U. D. & in Seminario Patavino Bibliothecæ Custos, auctor hujus operis) nec à proposito aberrer omnino, & grati animi officium persolvam. Eum enim, ut fama haud vana tenet, non Cardinalium discrepantia suffragia, sed sua ipsius moderatio Romano Pontificatu abstinuit, eundemque tanquam educatorem altoremque omnes quidem Seminarii nostri Patavini disciplinæ colere debent ac venerari, sed Historia præsertim Eccllesiastica, cujus promovendæ studio adeo tenebatur, ut subsecivis horis quietique dandis eam ipse tradere juventuti non dedignaretur. Gregorius igitur Venetiis clarâ & nobili in primis gente anno 1625. VII. Kal. Octobris natus est. Patrem habuit Joannem Franciscum *Barbadicum* Senatorem amplissimum, matrem Lucretiam Leoniam lectissimam fœminam Adolefcens politioribus litteris eruditus, gravioribus deinde studiis ac disciplinis Patavii operam dedit, in quas postea per id temporis, quod supererat gerendis rebus

gravioribus, continenter incubuit. Annum
 agens undevicesimum cum Aloysio *Contar-*
reno Monasterium à Venetis ad pacifican-
 dum misso venit, ibique Fabium *Ghisium*,
 qui legatus ab Urbano VIII. pacificator &
 ipse accesserat, in sui admirationem per-
 traxit. Tanta indoles vel tum in Gregorio
 erat. *Ghisio Alexandri VII.* nomine ad
 Pontificatum evecto, Romam Sacerdotio
 jam initiatus demigravit. Electus primum
 Cathedralis Ecclesie Patavine Canonicus,
 deinde inter domesticos Præsules adscitus,
 variisque muneribus egregie defunctus,
 Bergomensis Ecclesie ab eodem Pontifice
 præficitur, postea in numerum Cardina-
 lium adscribitur, ac demum ad Ecclesiam
 Patavinam transfertur. Magnis utrobique
 virtutibus eluxit, atque insignia utrobique
 reliquit exempla religionis ac pietatis cri-
 minæ. Omnia suæ provincie longè late-
 que porrectæ negotia expedivit diligentis-
 simè, nec laboribus aut vigiliis suorum
 causâ suscipiendis ad extremum usque spi-
 ritum pepercit. Diocesim suam litteris ac
 pietate excultam voluit. Itaque educa-
 dæ erudiendæque juventuti instituit Colle-
 gia duo: alterum in Urbe, quod est *Se-*
minarium: alterum in agro *Trevese*
dictum. Illud omnium fermè facultatum
 delectis magistris instruxit. Linguas exo-
 ticas, sacris voluminibus interpretandis
 apprime utiles, adjecit, Hebraicam, Sa-
 mariticam, Chaldaicam, Syriacam, Ara-
 bicam, Græcam præsertim, quæ solidæ
 lit.

litteraruræ habetur parens. Addidit adju-
menta Bibliothecam, ac Typographiam.
Reditibus Ecclesiasticis stabilivit, hæredem
denique scripsit ex. assè. In egenos verò
tantâ fuit liberalitate, ut compertum sit
erogâsse ad octingenta millia argenteorum
nummum. Binos selectos viros exemplo
D. Caroli habuit correctores sui, eorumque
nomina impressa typis exponi iussit in
Episcopali Tabulario, ut ostenderet se
omnium admonitiones accepturum beni-
gnis auribus. Mensæ, Monachorum mo-
re frugaliter sibi simul cum Aulicis extru-
ctæ, adhibuit anagnosten. Nunquam
enim sine librorum sacrorum lectione apud
eum cœnatum est. Nihil in eo non exi-
mum. Animum semper æquabilem, con-
stantiâ & gravitate firmum non læta, non
tristia mutârunt. Omnia egit ratione &
consilio summo. Severitatem comitati ita
miscuit, ut facilitatem gravitas, gravita-
tem facilitas temperaret, ac paternus ejus
in omnes animus appareret. Adeuntium
desideria comiter excepit. Commissam
sibi Diocesim institutis ac legibus insigniter
munivit. Omnino partes implevit Anti-
stitis vigilantissimi, & cum veteribus com-
parandi, summôsque Principes in se con-
vertit splendore virtutum. Cùm annos
oçto Bergomatium, & duos supra triginta
Ecclesiam rexisset Patavinorum, anno 1697.
ætatis secundo & septuagesimo, XIV. Kal.
Jul. inclytus famâ sanctitatis abiit ad supe-
ros viâ eâ, quam singulari vitæ sanctitate

T t t 5

sibi

sibi munierat. Amplo funere elatus est, totâ Civitate suum erga Episcopum de se optimè meritum, dum efferreretur, studium ac voluntatem significante. Julitium suâ spontè cœptum, tabernæ clausæ, & sinè ulla publica auctoritate concessum in omnem formam luctûs & honoris. Duodeviginti ab obitu annis decreto Almæ Curia Romanæ inspectum erutum sepulchro cadaver, & à constitutis iudicibus coram Joanne Francisco Cardinali *Barbado* Episcopo Patavino, fratris ejus sibi incorruptum repertum, repositumque loco digniore. Cujus rei quò testatior esset memoria, tabula lapidea in pariete Ecclesiæ Cathedralis ad tumulum posita est cum indice hoc;

D. O. M.

CORPUS

VENERABILIS SERVI DEI
GREGORII S. R. E. CARDINALIS BAR-
BADICI EPISCOPI PATAVINI

E SEPULCHRO

QUO XXVIII. ANTE ANNIS CONDITUM
FUERAT

PRÆVIO DECRETO SACRÆ RITUM
CONGREGAT.

APPROBATO A SS. D. N. BENEDICTO
XIII.

PONT.

PONT. MAX.

JOAN. FRANC. S. R. E. CARDINALIS
BARBADICUS EPISCOPUS PATAVINUS

FRATRIS FILIUS

HUC TRANSTULIT

ANNO M. DCC. XXV. MENSE MAJO
DIE XXVII.

(6) De Bernardini Perfecti Poëtæ virtute luculentum testimonium dicit Cæsar Calinus Societatis Jesu in eo libro, cui titulus *Trattenimento Istorico, è Cronologico sulla serie dell' ancico Testamento* lib. 4. cap. 22. & Joannes Baptista Casottus extremâ epistolâ secundâ, quæ est in volumine V. Operum Joannis Casa edit. Venet. an. 1729.

(7) *Unica utique Canonizatione, at multiplici tamen solemnitate, ut ait Card. Lambertinus De Serv. Dei Beatif. & Beat. Canoniz. lib. 1. cap. 36. §. 3. ubi etiam confutat anilem fabulam, quâ fertur, summos Pontifices, absolutâ alicujus Sancti Canonizatione, citò ex hac vita discedere.*

(8) *Constit. Fideli ac prudenti Dispensatori 47. in Continuatione Bullarii part. 4. pag. 370.*

CCXLVIII.

CCXLVIII.

CLEMENS XII.

ANNO CHRISTI 1730.

CAROLI VI. 19.

QUINQUE ferè mensium spatio per
 irritas contentiones absumpto,
 tandem IV. Idus Quintil. Pontifex
 creatur *Laurentius Corsinus* Florenti-
 nus, annum ætatis agens nonum &
 septuagesimum, qui simul ad reno-
 vandam memoriam, simul ad æmu-
 landam virtutem magni Pontificis
 Clementis XI. à quo adscriptus fue-
 rat in ordinem Cardinalium, *Cle-
 mens XII.* appellari voluit. Is ma-
 gnificentiæ deditus ac sumptuosus
 bono publico, opera plurima con-
 struxit, refecit, absolvit. Namque
 frontem Basilicæ Lateranensis ædifi-
 cavit, atque intus in ea sacellum ab
 suo nomine *Corsinum*, in quo sibi po-
 suit mausoleum porphyreticum.
 Facie itè novâ exornavit *Ædem*
S. Joannis Baptistæ Florentinorum.
*Ecclesias Pueri Jesu ac SS. Celfi &
 Juliani refecit, & hanc quidem à
 fundamentis. Vias Urbis stravit*
 lapi-